

**ПОГОДЖЕНО**

Голова першої профспілкової  
організації співробітників і студентів  
КЗОЗ «ХОМФК» ХОР

«Ірина ЖАДАН р.



**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Директор закладу фахової  
передвищої освіти  
КЗОЗ «ХОМФК» ХОР  
к. мед. н., доцент

Ірина СТРЕЛЬНИКОВА  
певтиме газр.



**ПОЛОЖЕННЯ  
ПРО ВИЯВЛЕННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО  
ПЛАГІАТУ В  
КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я  
«ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ МЕДИЧНИЙ  
ФАХСВІЙ КОЛЕДЖ»  
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Розглянуто та схвалено на засіданні  
Педагогічної ради  
Протокол № 2 від 31.10.23 р.

ХАРКІВ - 2023 р.

## **1. МЕТА І СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ**

1.1 Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Комунальному закладі охорони здоров'я «Харківський обласний медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради (далі – Положення) спрямоване на формування академічної етики та поваги до інтелектуальних надбань і покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також формалізації можливих наслідків його вчинення у межах Коледжу при забезпеченні якості фахової передвищої освіти та освітньої діяльності, підготовки педагогічних працівників та підвищенні їх кваліфікації.

1.2 Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

## **2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ**

Чинне Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту»
- Закону України «Про фахову передвищу освіту»
- Закону України «Про авторське право і суміжні права»
- Рекомендацій SAIUP – Проект сприяння академічній добroчесності в Україні
- та інших актів законодавства України.

Також в Положенні наведено посилання на внутрішні документи КЗОЗ «ХОМФК» ХОР:

- Статут Коледжу
- Кодекс академічної добroчесності КЗОЗ «ХОМФК» ХОР
- Положення про академічну добroчесність КЗОЗ «ХОМФК» ХОР
- Положення про забезпечення якості освіти КЗОЗ «ХОМФК» ХОР

## **3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПРИЙНЯТИ СКОРОЧЕННЯ**

У чинному Положенні застосовані наступні скорочення:

*Положення* – положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Комунальному закладі охорони здоров'я «Харківський обласний медичний фаховий коледж» Харківської обласної ради

*Університет* – Комунальний заклад охорони здоров'я «Харківський обласний медичний фаховий коледж» харківської обласної ради

*Комісія* - Комісія з виявлення та запобігання академічного плагіату в коледжі

*Академічний плагіат* - оприлюднення (частково або повністю) освітніх (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства

## **4. ВСТАНОВЛЕНА ВІДПОВІДальність**

4.1 Контроль за дотримання даного Положення всіма учасниками освітнього процесу покладено на директора Коледжу.

4.2 Недотримання встановленого Положення тягне за собою настання відповідальності згідно з чинним законодавством України.

4.3 Рішення щодо академічної відповідальності за системні порушення фактів академічної недоброочесності в роботах здобувачів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників приймається Комісією з академічної доброочесності КЗОЗ «ХОМФК» ХОР, котра може призначати різні види академічної відповідальності зазначені в Положенні про академічну доброочесність в КЗОЗ «ХОМФК» ХОР.

4.4 Виявлення фактів академічного плагіату в осіб викладацького складу може бути враховано при подовженні дії трудового договору (контракту) на займаній посаді.

4.5 Відповідальність педагогічних та інших працівників Коледжу за академічний плагіат визначається їхніми Деклараціями відповідно до Кодексу академічної доброочесності КЗОЗ «ХОМФК» ХОР.

4.6 Педагогічні працівники, що публікують освітні та методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог педагогічної етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та педагогічної етики, представлених у цьому Положенні.

4.7 Комісія з виявлення та запобігання академічного плагіату в Коледжі може розглядати питання щодо наявності академічного плагіату в освітніх і навчальних працях педагогічних та інших працівників Коледжу, статтях та авторефератах за власної ініціативи.

## **5. ЗАХОДИ З ФОРМУВАННЯ СЕРЕДОВИЩА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПРОФІЛАКТИКИ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В КОЛЕДЖІ**

5.1. Попередження академічного плагіату в академічному середовищі Коледжу здійснює навчально-методичний відділ Коледжу шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які полягають в:

- інформуванні здобувачів фахової передвищої освіти та викладачів про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування;
- організації бібліотекою заходів з популяризації основ інформаційної культури;
- формуванні завдань для навчальних робіт з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів фахової передвищої освіти до їх виконання;
- підвищення кваліфікації, участь у тренінгах, семінарах, стажування із питань академічної доброочесності педагогічними працівниками;
- розміщення навчальних матеріалів щодо академічної доброочесності на офіційному веб-сайті Коледжу.

## **6. ПОНЯТТЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ТА ЙОГО ФОРМИ**

6.1 Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) освітніх

(творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

## 6.2 Різновиди плагіату:

- 1) *самоплагіат* - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих педагогічних результатів як нових педагогічних результатів;
- 2) *фабрикація* - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- 3) *фальсифікація* - свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- 5) *дублювання досліджень* — офіційно не підтверджена домовленість між щонайменше двома особами, наслідком якої є виконання однакових, або майже однакових робіт;
- 6) видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в ней жодних змін (Copy & Paste);
- 7) дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;
- 8) внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;
- 9) представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування;
- 10) *рерайт* — це «переказ» чужого тексту своїми словами з точним збереженням сенсу оригіналу;
- 11) *парафраза* – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).
- 12) *компіляція* – створення значного масиву тексту без поглиблого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання переходних речень між скопійованими частинами тексту.

## 7. КОМІСІЯ З ВИЯВЛЕННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В КОЛЕДЖІ

7.1. Комісія з виявлення та запобігання академічного плагіату в Коледжі (далі – Комісія) створюється з метою моніторингу дотримання членами академічної спільноти Коледжу положень Кодексу академічної добroчесності, Положення про академічну добroчесність та даного Положення.

7.2. Комісія з виявлення та запобігання академічного плагіату в Коледжі, як правило, створюється з представників викладацького складу.

7.3. До складу Комісії не можуть входити особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної добroчесності.

7.4. У разі встановлення факту академічного плагіату у члена Комісії він виводиться з її складу наказом директора.

7.5. Залежно від специфіки питання, що розглядається, за потреби, письмовим

розпорядженням голови Комісії до її складу вводяться додаткові члени з числа співробітників Коледжу.

7.6. Склад комісії затверджується наказом директора Коледжу.

7.7. Комісія, як правило, обирається терміном на три роки.

7.8. Рішення Комісії вважаються прийнятими, якщо вони підтримані простою більшістю голосів її членів відкритим голосуванням.

7.9. Повноваження Комісії:

- здійснювати перевірку робіт визначених пунктом 8.1 цього Положення на наявність академічного plagiatу;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та академічного письма;
- ініціювати, проводити, підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та освітньої діяльності;
- забезпечення функціонування ефективної коледжної системи академічної доброчесності, а також системи запобігання та виявлення академічного plagiatу в навчальних роботах здобувачів фахової передвищої освіти і співробітників Коледжу як частини коледжної системи забезпечення академічної доброчесності.

## **8. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НАВЧАЛЬНИХ, КВАЛІФІКАЦІЙНИХ, НАУКОВОМЕТОДИЧНИХ ТА ОСВІТНІХ РОБІТ НА НАЯВНІСТЬ ОЗНАК АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ**

8.1. Перевірці на наявність ознак академічного plagiatу обов'язково підлягають:

- навчальні (реферати тощо) та кваліфікаційні роботи здобувачів фахової передвищої освіти на етапі подання роботи до захисту;
- навчально-методичні роботи (підручники, навчальні посібники, методичні вказівки, тощо), монографії, а також електронні твори;
- навчальні роботи (рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів) на етапі подання роботи в редакційну колегію журналу, в оргкомітет конференції;
- заключні звіти за результатами виконання НДР або ініціативна пошукова тематика.

8.2. Перевірка всіх видів робіт на наявність ознак академічного plagiatу обов'язково передує всім іншим процедурам розгляду.

8.3. Безпосередню перевірку, зазначених у п. 8.1. матеріалів, за відповідним дорученням директора з здійснює Комісія з виявлення та запобігання академічного plagiatу в Коледжі при навчально-методичному відділі. Для перевірки матеріалів на ім'я директора подається заява відповідного зразка (Додаток 1).

8.4. Перевірка зазначених у п. 8.1. матеріалів проводиться згідно інструкції (Додаток 2 до Положення) за допомогою декількох програмно-технічних засобів з визначенням унікальності роботи. Перевірка всіх видів робіт проводиться за допомогою програмно-технічних засобів, які дозволяють згенерувати звіт за результатами перевірки зі встановленням факту наявності чи відсутності текстових та/або ілюстративних запозичень. При цьому для допуску матеріалів

до друку (захисту) використовується така орієнтовна шкала (у відсотках до загального об'єму матеріалу):

- для навчально-методичних робіт – 65-100 % унікальності;
- для наукових робіт – 80-100 % унікальності.

8.5. Для підвищення об'єктивності перевірки унікальності роботи застосовується принаймні дві програми пошуку із виявленням plagiatu. Залежно від поставленого завдання (перевірка тексту, таблиць, рисунків тощо) особа, яка здійснює перевірку, самостійно обирає програми, функціональні можливості якої в максимальній мірі задовольняють поставленому завданню.

8.6. Результати перевірки на академічний plagiat оформлюються експертним висновком про перевірку на наявність академічного plagiatu з подальшим допуском матеріалів до друку (захисту), відправку матеріалів на доопрацювання або відхилення та подання на Комісію з академічної добродетелі.

8.7. У разі, якщо за результатами відповідного аналізу звіту перевірки роботи на наявність ознак академічного plagiatu встановлено коректність посилань на першоджерело для текстових та/або ілюстративних запозичень, то робота (залежно від її типу) допускається до захисту, рецензування або розгляду, рекомендується до друку, вважається такою, що пройшла внутрішнє рецензування.

8.8. Доцільність більш детального аналізу роботи визначає особа, відповідальна за перевірку.

8.9. За необхідності для детального аналізу робіт можуть залучатись експерти.

8.10. Якщо в результаті детальної перевірки роботи встановлено наявність незначних технічних помилок, що виявлені в оглядовій частині роботи, яка не описує безпосереднє авторське дослідження, виявлені текстові, ілюстративні запозичення та парафраза без належного посилання на першоджерело, така робота повертається автору на доопрацювання з можливістю надання на повторну перевірку.

8.11. Причини повернення роботи зазначаються у експертному висновку перевірки.

8.12. Після виправлення всіх зауважень відповідальний за перевірку (за необхідністю – із залученням експерта) проводить повторний детальний аналіз роботи та, у разі позитивного рішення (залежно від типу роботи), вона допускається до захисту, рецензії або розгляду, рекомендується до друку.

8.13. Якщо в результаті детальної перевірки роботи відповідальним за перевірку (за необхідністю – із залученням експерта) встановлено факт наявності навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття запозичень, наявності у роботах ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами або інші прояви академічного plagiatu, то вона (залежно від типу роботи) не допускається до захисту, рецензування або розгляду, не рекомендується до друку, вважається такою, що не пройшла внутрішнє рецензування. В такому випадку автор (автори) роботи притягаються до академічної відповідальності.

8.14. Причини недопущення роботи до захисту/опублікування зазначаються у експертному висновку про перевірку на академічний plagiat.

8.15. Залежно від запропонованого виду академічної відповідальності рішення приймається Комісією з академічної добродетелі.

8.16. У разі виявлення фактів академічного plagiatu при перевірці заключних

звітів за результатами виконання науково-дослідних робіт чи ініціативної пошукової тематики, вони рекомендуються для обов'язкового доопрацювання авторським колективом.

8.17. У разі виявлення фактів академічного plagiatu при повторній перевірці робіт, які були повернуті автору (авторам) на доопрацювання Комісія подає клопотання Комісії з академічної доброчесності КЗОЗ «ХОМФК» ХОР, в якому вказується обґрунтована інформація по суті порушення та пропозиція щодо виду академічної відповідальності для порушника (порушників).

8.18. У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб або незгоди автора (авторів) роботи з результатами перевірки процедура подання та розгляду апеляції аналогічна описаній у розділі «Порядок подання апеляції та її розгляд».

## **9. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД**

9.1 У разі незгоди з результатами перевірки автор (автори) роботи, що перевірялася, має право на апеляцію.

9.2 Апеляція подається особисто автором (авторами) роботи на ім'я директора у триденний термін після оголошення результатів перевірки.

9.3 У разі надходження апеляції, за наказом (дорученням) директора створюється комісія для розгляду апеляції.

9.4 Комісія за фактами академічного plagiatu також може створюватися за наказом (дорученням) директора як з ініціативи працівників Коледжу, так і за заявами сторонніх осіб, а також дорученнями Міністерства освіти і науки України, відповідних державних установ.

9.5 Персональний склад членів апеляційної комісії формується з досвідчених та авторитетних науково-педагогічних працівників Коледжу. До складу комісії можуть включатися, за їх згодою, інші особи, які не є працівниками Коледжу.

9.6 При розгляді апеляцій на результати перевірки навчальних та кваліфікаційних робіт студентів до складу комісії залучається представник органу студентського самоврядування.

9.7 Апеляція розглядається апеляційною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу (доручення) директора про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні).

9.8 За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь». Висновки апеляційної комісії щодо академічного plagiatu у творах здобувачів фахової передвищої освіти та у творах педагогічних працівників зберігаються в навчально-методичному відділі.

## **10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ**

10.1. Всі зміни та доповнення до даного Положення вносяться шляхом видання відповідного наказу за підписом директора та затвердженням нової редакції.

10.2. Відповідальність за актуальність даного Положення покладається на голову Комісії з виявлення та запобігання академічного plagiatu в Коледжі.

ДОДАТОК 1  
до Положення про виявлення та  
запобігання плагіату в КЗОЗ «ХОМФК»  
ХОР,

затвердженого наказом директора  
КЗОЗ «ХОМФК» ХОР

№ \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ року  
Директору закладу фахової передвищої  
освіти КЗОЗ «ХОМФК» ХОР,  
к.м.н., доценту Стрельніковій І.М.  
від \_\_\_\_\_

### ЗАЯВА

Я, П.І.Б., (посада, місце роботи / навчання здобувачі освіти вказують  
факультет, курс, групу) прошу перевірити мою роботу (реферат, стаття,  
тощо.....) на тему (назва роботи) на наявність академічного плагіату.

Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених  
раніше письмових робіт мають відповідні посилання.

Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення  
академічного плагіату в Коледжі, згідно з яким виявлення плагіату є підставою  
для відмови в допуску моєї роботи до захисту (друку) та застосуванні  
дисциплінарних заходів.

**Додаток:** електронний варіант роботи додається.

Дата

Підпис

## ДОДАТОК 2

до Положення про виявлення та  
запобігання плагіату в КЗОЗ «ХОМФК»  
ХОР,

затвердженого наказом директора закладу  
фахової передвищої освіти

КЗОЗ «ХОМФК» ХОР

к.м.н., доцент Ірина СТРЕЛЬНИКОВА

№ \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ року

## ПОРЯДОК

подання робіт для перевірки на академічний плагіат

1. Здобувач фахової передвищої освіти (студент), працівник Коледжу надає заяву згідно Додатку 1 та письмову роботу в електронному вигляді через сайт Коледжу за вказаним посиланням, з обов'язковим чітким заповненням всіх пунктів бланку подачі: медколедж.укр.

2. Упродовж 10 робочих днів з дня подачі матеріалів відбувається перевірка роботи.

Результати перевірки оформляються експертним висновком про перевірку на наявність академічного плагіату і видаються автору.

3. Експертний висновок про перевірку на наявність академічного плагіату є підставою про допуск письмової роботи до попереднього захисту (друку) або доопрацювання.

4. Допуск до перегляду результатів перевірки усіх письмових робіт мають: ректор, директор, заступник директора з навчальної роботи, голова Комісії з виявлення та запобігання академічного плагіату в Коледжі.